

Fil-Qorti tal-Maġistrati (Malta)

Bhala Qorti ta` Ġudikatura Kriminali

Maġistrat Dottor Aaron M. Bugeja M.A. Law, LL.D. (*melit*)

Il-Pulizija

(Spettur Hubert A. Cini)

vs

Yorick Mallia

Il-Qorti, wara li rat l-imputatazzjonijiet fil-konfront ta` **Yorick Mallia** detentur tal-karta tal-identita bin-numri 545679M li permezz tagħhom huwa ġie akkuzat talli nhar id-9 ta` Ġunju 2015 bejn 21:45 u 22:15 f`dawn il-gzejjer:

- (a) Permezz ta` xi network jew apparat ta` komunikazzjoni elettronika għamel użu ieħor mhux xieraq bih u dan bi ksur tal-Artikolu 49(c) tal-Kapitolu 399 tal-Liġijiet ta` Malta;
- (b) Kif ukoll li ingurja u hedded b`mod mhux imsemmi band`oħra fil-Kodiċi Kriminali, jew jekk kien provokat, ingurja b`mod li ħareġ barra mill-limiti tal-provokazzjoni lil Annalise Abela u dan bi ksur tal-Artikolu 339(1)(e) tal-Kodiċi Kriminali;

Il-Qorti giet mitluba wkoll li tapplika l-Artikolu 383 tal-Kodiċi Kriminali.

Rat l-atti u d-dokumenti eżibiti;

Rat li l-Uffiċjal Prosekutur ikkonferma l-imputazzjoni kontra l-imputat.

Il-Qorti rat ukoll li matul is-seduta tat-23 ta' Frar 2016 quddiem din il-Qorti kif presjeduta l-imputat stqarr li huwa ħati tal-ewwel imputazzjoni miġjuba kontrih filwaqt li kkontesta t-tieni imputazzjoni stante li estinta minħabba d-dekors tal-preskrizzjoni trimestrali.

Il-Qorti wissiet lill-imputat bl-aktar mod solenni rigward il-konsegwenzi tal-ammissjoni fis-sens li f'każ ta' sejbien ta' ħtija l-Qorti setgħet timponi piena statutorja, u wara li tagħtu żmien biżżejjed sabiex anke jikkonsulta mal-Avukat tiegħu u jiddeċiedi jekk hux ser jerga lura minnha, fil-presenza tal-Avukat Difensur huwa tenna l-ammissjoni u wieġeb li kien ħati tal-ewwel imputazzjoni miġjuba kontrih.

Peress li l-imputat ammetta l-ewwel imputazzjoni miġjuba kontrih, fiċ-ċirkostanzi tal-każ il-Qorti tqis li din hija sodisfaċentement ippruvata. Għalhekk, meta qieset kont taċ-ċirkostanzi kollha ta' dan il-każ, il-Qorti ma tistax ħlief tiddikjarah ħati tal-ewwel imputazzjoni miġjuba kontrih f'dan il-każ.

Rat ukoll iċ-certifikat tan-notifika ezibit fl-atti minn fejn jirriżulta li huwa ġie notifikat bil-komparixxi nhar it-12 ta' Frar 2016. F'dan l-isfond din il-Qorti tilqa' l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni trimestrali rigward it-tieni imputazzjoni stante li d-dekors tat-terminu statutorju applikabbli ġie soddisfacentement ippruvat a sodisfazzjon tagħha.

Rat ukoll li matul l-udjenza tal-1 ta' Marzu 2016 il-parte civile Annalise Abela infurmat lil Qorti li hija kienet qegħda tirtira l-kwerela li għamlet kontra l-imputat u li kienet qegħda taħfer lill-imputat għal dak li għamel u li kienet qegħda tiffinunzja għall-azzjoni kriminali fil-konfront tiegħu safejn din kienet rinunzjabbli.

L-imputat iddikjara li kien qiegħed jaċċetta tali rinunzja.

Fuq talba tal-partijiet, il-Qorti semgħet ukoll ix-xieħda tal-Psikjatra Joseph Cassar dwar iċ-ċirkostanzi partikolari tal-imputat u l-qagħda tiegħu.

Decide

Li wara li rat l-Artikoli 339(1)(e) u 688(f) tal-Kodici Kriminali il-Qorti qegħda ssib lil Yorick Mallia, mhux ħati tat-tieni imputazzjoni minħabba li estinta minħabba preskrizzjoni trimestrali u tilliberah minn kull ħtija u piena dwarha.

Kwantu għall-ewwel imputazzjoni, wara li rat l-Artikolu 49(e) tal-Kapitolu 399 tal-Liġijiet ta' Malta il-Qorti qegħda tikkundanna lill-ħati għall-ħlas ta' multa ta' mitejn euro (€200) li jistgħu jithalsu permezz ta' pagamenti mensili suċċessivi u ininterrotti ta' għoxrin ewro (€20).

Inoltre, wara li rat l-Artikolu 383 tal-Kodiċi Kriminali, il-Qorti sabiex tipprovdi għas-sigurta ta' Annalise Abela kif ukoll sabiex tipprovdi għas-sigurta u l-ordni pubbliku qegħda torbot lill-ħati taħt obligazzjoni tiegħu innifsu għal-perjodu ta' sena taħt penali ta' elf euro skont id-digriet li qiegħed jiġi anness ma din is-sentenza u li tiffurma parti integrali minnha.

Issa f'dan il-każ il-Qorti tqis li huwa każ klassiku fejn jagħmel sens li bħala konsegwenza ta' sejbien ta' ħtija u bħala kondizzjoni ta' rijabilitazzjoni intrinseka fil-piena li għandha tiġi inflitta, il-Qorti tqiegħed lill-ħati taħt ordni ta' trattament. Issa dan huwa każ fejn il-Qorti setgħet issib lill-imputat ħati biss taħt Artikolu li jippreskrivi biss il-piena ta' multa u ma jagħmilhiex possibbli lill-Qorti li timponi piena ta' prigunerija – effettiva jew le.¹

¹ **49.** Kull min permezz ta' xi *network* jew apparat ta' komunikazzjoni elettronika -

(a) jhedded li jagħmel xi reat; jew

(b) bil-ħsieb li jiehu xi flus jew xi haġa oħra, jew biex jagħmel xi gwadann, jew bil-ħsieb li jġieghel lil haddiehor biex jagħmel jew jonqos milli jagħmel xi haġa, jhedded li jakkuża jew li jagħmel ilment kontra, jew biex jimmalafama lil dik il-persuna jew xi persuna oħra; jew

(c) jagħmel użu ieħor mhux xieraq bih,

ikun ħati ta' reat taħt dan l-Att u jista', meta jinsab ħati, jehel multa ta' mhux iżjed minn tlieta u għoxrin elf, mitejn u tlieta u disgħin euro u tlieta u sebgħin ċenteżmu (€23,293.73) u, fil-każ ta' reat permanenti, multa oħra ta' mhux iżjed minn erba' mija u ħamsa u sittin euro and u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€465.87) għal kull jum li matulu jkompli r-reat.

Issa s-sub-artikoli 1 u 2 tal-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali jaqraw hekk

412D. (1) Flimkien ma' ordni ta' protezzjoni, jew separatament minnha, taht l-artikolu 412C u sakemm il-qorti tkun sodisfatta li jkunu saru jew li jistghu jsiru arrangamenti adatti ghal trattament, il-qorti tista' tohrog ordni (hawn aktar 'il quddiem imsejha "ordni ta' trattament") li tkun tehtieg li persuna taççetta li jsirilha trattament bla hsara ghal dawk il-kondizzjonijiet li l-qorti jista' jidhrilha adatti li tniżżel fl-ordni:

Izda meta persuna tinstab hatja ta' reat, tista' ssir l-ordni ta' trattament mill-qorti bil-kunsens tal-hati jew minghajru u fil-każ ta' persuna akkuzata b'reat, ordni ta' trattament tista' ssir biss bil- kunsens tal-akkuzat.

(2) It-trattament jista' jkun ta' kull xorta minn dawk speçifikati fl-artikolu 7(5) tal-Att dwar il-*Probation*.

Issa din il-Qorti qieset li fiç-çirkustanzi tal-każ il-hati kellu jkun sugġett għall-piena preskritta fil-Liġi – u çjoe multa. Izda peress li l-hati huwa afflitt minn kondizzjoni mentali partikolari kif xehed il-Psikjatra Dottor Joseph Cassar, il-Qorti qieset ukoll li jkun opportun li tqegħdu taht ordni ta' trattament ai termini tal-istess Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali.

Il-Qorti tqis li tista' tagħmel din l-ordni għaliex l-istess Artikolu jagħmilha çara li dan l-ordni jista' jingħata minn Qorti indipendentement mill-piena inflitta dment pero li t-**trattament ikun ta' kull xorta minn dawk speçifikati** fl-Artikolu 7(5) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta.

Issa din il-Qorti diga kellha okkażjoni li tircievi lmenti mid-Dipartiment tal-Probation u Parole diretti lejn digrieti tagħha u li permezz tagħhom l-istess Dipartiment stqarr ma din il-Qorti li mhux possibbli għalih li

juwettaq ordni ta' trattament jekk fis-sentenza il-Qorti ma tkunx għamlet xi forma ta' ordni ta' supervizjoni li permezz tiegħu l-istess Dipartiment ikun jista' jiġi adit. L-istess Dipartiment stqarr, f'istanzi oħra, li ma kellux il-mezzi sabiex ikun jista' jipprovdi servizzi naxxenti minn ordni ta' trattament jekk ma jkunx hemm xi forma ta' ordni ta' supervizjoni.

Biss din il-Qorti kif komposta, bid-dovut rispettt ma tistax taqbel ma din l-interpretazzjoni mogħtija mid-Dipartiment. Dan għaliex din l-interpretazzjoni tkun tfigisser li Qorti ta' ġudikatura kriminali tista' toħroġ tali ordni biss jekk hija tkun emanat ordni ta' trattament *flimkien* ma xi ordni ta' supervizjoni kemm taħt il-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta jew taħt l-Artikolu 28Ġ tal-Kodiċi Kriminali.

Din il-Qorti jidhrilha li dan l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali **imkien** ma jsemmi li Qorti tkun tista' toħroġ tali ordni **biss** jekk tkun għamlet ordni taħt il-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta jew taħt xi liġi oħra li b'xi mod torbot mal-istess Kapitolu jew li tkun għamlet ordni taħt l-Artikolu 28G tal-Kodiċi Kriminali. Din il-Qorti ma tistax tikkondividi din l-interpretazzjoni dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali jew l-Artikolu 7(5) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta fis-sens li biex ikun hemm ordni taħt l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali irid **bilfors** ikun hemm xi ordni taħt il-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta jew xi liġi oħra li torbot miegħu (bħal l-Artikolu 28G tal-Kodiċi Kriminali).

Ir-rabta bejn l-Artikolu 7(5) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta u l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali hija waħda biss li tistrieħ **fuq it-tip ta' trattament ikun jista' jingħata** u **mhix** il-bażi legali unika għalbiex tali ordni taħt l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali ikun jista' jinħareġ u jiġi mwettaq.

Il-bażi legali għall-ħruġ ta' ordni ta' trattament skont l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali u l-proċedura għall-ħruġ tiegħu hija regolata bl-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali **u mhux** bl-Artikolu 7(5) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta. Ir-referenza li ssir għall-Artikolu 7(5) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta hija **biss** intiża sabiex jiġi stabbilit **x'tip ta' trattament** jista' jiġi ordnat li jingħata lil-ħati u **mhix intiża** biex tirrendi l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali **applikabbli biss** meta jkun hemm ordni taħt l-Artikolu 7 tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta. Din ir-rabta ma tirrizultax mill-Liġi. Dawn iż-żewġ Artikoli għandhom eżistenza separata u distinta minn xulxin u għandhom sfera t'applikazzjoni differenti – għajr hlief għall-fini ta' speċifikazzjoni tan-natura tat-trattament li l-Qorti tkun teħtieġ li jingħata fil-każ li tagħzel li toħroġ ordni taħt l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali.

L-Artikolu 7(5) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta japplika meta ssir ordni ta' *probation*; u ladarba l-Liġi ma ssemmix dan, l-istess Artikolu ma

jistax jiġi estiż għal sitwazzjonijiet oħrajn lil hinn minn meta tinhareg ordni ta' *probation*.

Inoltre il-baži għall-azzjoni da parti tad-Dipartiment tal-Probation u Parole fil-każ fejn Qorti ma tkunx għamlet ordni ta' superviżjoni taħt il-Kapitolu 446 jew il-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jista' jkun l-istess Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali sorrett mid-digriet relattiv li l-Qorti tista' tagħti sabiex ikun jista' jitwettaq ordni ta' trattament. Il-baži legali għall-istess ordni ta' trattament **huwa** l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali innifsu, indipendentement minn ordnijiet, miżuri, pieni jew konsegwenzi oħra tal-piena.

Altrimenti ma jkunx possibbli għal din il-Qorti li timponi ordni taħt l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali f'dawk il-każijiet fejn ma jkunx possibbli li jsir ordni ta' probation jew superviżjoni – bħal ma huwa preċiżament dan il-każ. U dan ikun qed iseħħ mhux għaliex il-Liġi ma tipprovdi għalih, iżda għaliex id-Dipartiment rispettiv ikun qiegħed jimxi fuq interpretazzjoni fil-fehma ta' din il-Qorti żbaljata, tal-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali u l-Artikolu 7(5) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta. Dan iwassal għal ingustizzji serji f'każijiet fejn imputat ikun jimmerita ordni ta' trattament **indipendentement** mill-piena inflitta li bħal f'dan il-każ tista' tkun biss waħda pekunjarja iżda li tkun taf l-origini tagħha għal kondizzjoni mentali partikolari li teħtieġ li tiġi

indirizzata mingħajr ma jkun hemm rikors għal ligijiet aktar drakonjani dwar is-Saħħa Mentali.²

Il-Qorti tixtieq tagħmel din l-ordni għaliex jidhirlha li mill-aspett legali hemm ir-rekwiziti kollha meħtieġa sabiex ikunu jistgħu isiru l-arrangamenti adatti għat-trattament rikjest minn Yorick Mallia. Il-ħati jirriżulta maħkum minn kundizzjoni mentali li teħtieġ il-kura u l-Qorti ma tistax tara kif legalment ma jistgħux isiru arrangamenti adatti għall-kura tiegħu taħt l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali.

Din il-Qorti tifhem li d-Dipartiment tal-Probation u Parole jista' jinsab f'diffikulta mhux daqstant legali daqskemm ukoll waħda Prattika u aktar minn haġa oħra ta' natura amministrattiva. Il-Qorti kienet f'istanzi oħra fehmet li ma tirriżultax proċedura jew struttura amministrattiva interna u interdixiplinari u/jew interdipartimentali fejn id-Dipartiment ikun jista' jieħu r-riedni f'idejh in bażi għall-ordni taħt l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali biex b'hekk, anke tramite koperazzjoni ma Aġenziji, Dipartimenti, strutturi jew Professjonisti oħra li jistgħu joffru s-servizzi meħtieġa biex l-ordni ta' trattament maħruġ minn din il-Qorti jiġi infurzat – u dan sakemm ma jkunx hemm ordni ta' *probation* jew xi ordni ieħor taħt xi ligi oħra li torbot mal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta.

² F'dan il-każ mhux possibbli li jsir ordni ta' probation minħabba li l-piena prevista fl-Artikolu 49(c) tal-Kapitolu 399 hija biss multa. Dan imur kontra dak dispost mill-Artikolu 7 tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta.

Din il-Qorti jidhrilha li din hija problema amministrattiva li l-Qorti ma għandhiex tidhol fiha in kwantu kif l-ordni ta' trattament legalment maħruġa minn Qorti kompetenti għandha titwettaq mill-aspett amministrattiv hija kwistjoni li jridu jaraw l-entijiet amministrattivi responsabbli u mhix kwistjoni li għandha toqgħod tidhol fiha din il-Qorti.

Jekk il-legislatur kien jeħtieġ li ssir rabta ċara bejn l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali u l-Artikolu 7(5) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta b'mod li ma jkunx jista' jinħareġ ordni taħt l-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali jekk mhux akkumpanjat b'ordni wkoll taħt l-Artikolu 7 tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta, allura kellu jgħid dan espressament jew inkella l-Liġi teħtieġ li tiġi riveduta f'dan is-sens. Pero s'issa il-Liġi kif taqraha din il-Qorti mhix miktuba b'dak il-mod.

Jekk mill-banda l-oħra dawn l-istrutturi amministrattivi huma neqsin, allura jridu jiġi mfassla u imwettaq għall-gid taċ-ċittadini Maltin. Jekk dawn l-istrutturi jeżistu iżda ma jikkawtelawx sitwazzjonijiet simili, għandhom jiġu definiti jew irfinuti l-proċeduri u l-mezzi meħtieġa biex tali sitwazzjonijiet jiġu indirizzati u kawtelati.

F'dan l-isfond, u stante li din il-Qorti tqis li hemm iċ-ċirkostanzi kollha meħtieġa għalbiex isir ordni taħt l-Artikolu 412D tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti qegħda tpoġġi lill-ħati Yorick Mallia

taħt Ordni ta' trattament u dan wara li kkunsidrat li jkun xieraq li jsir dan l-Ordni ta' Trattament u dan għal perjodu ta' sentejn millum u dan skont id-Digriet anness ma' din is-sentenza u inoltre l-Qorti tordna lid-Direttur tal-Probation sabiex jara li l-istess Ordni jiġi mwettaq skont il-Ligi.

*Mogħtija fil-Qrati tal-Ġustizzja, il-Belt Valletta, illum, 22 ta' Marzu
2016*

Aaron M. Bugeja

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

ORDNIJET TA' TRATTAMENT

(MAGHMUL SKONT L-ART. 412 D TAL-KAP.9 TAL-LIĠIJET TA' MALTA)

Magistrat: *Dottor Aaron M. Bugeja M.A. Law, LL.D. (melit)*

ILLUM 22 ta' Marzu 2016

Il-Pulizija

(Spettur Hubert A. Cini)

vs

Yorick Mallia

Il-Qorti,

Billi b`sentenza mogħtija llum, fl-ismijiet fuq premessi, **Yorick Mallia** detentur tal-karta tal-identita bin-numri 545679M ġie misjub ħati kif infisser fl-istess sentenza u ġie mpogġi taħt Ordni ta' trattament ai termini tal-Artikolu 412D tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta wara li kkunsidrat li jkun xieraq li jsir dan l-Ordni ta' Trattament;

Wara li fissret lill-ħati bi kliem ċar l-effett ta' din l-Ordni ta' trattament u illi jekk jonqos li jħares jew li milli jikkonforma ruħu ma' xi rekwizit jew kondizzjoni tal-ordni sakemm dan l-Ordni jkun fis-seħħ, l-Qorti tista' twaħħal ammenda ta' mhux iżjed minn elf u mija u erbgħa u sittin euro u disgħa u sittin centezmu (€1,164.69).

Wara li l-ħati wera li jrid iħares il-kundizzjonijiet ta' din l-Ordni ta' Trattament;

Għalhekk, tordna li l-ħati **Yorick Mallia** detentur tal-karta tal-identita bin-numri 545679M jitpogġa taħt ordni ta' trattament għal perjodu ta' sentejn taħt il-kundizzjonijiet hawn taħt imsemmija :

1. It-Trattament ser ikun sabiex isir assessment psikoloġiku u psikjatriku kif ukoll kull *follow up* li jkun meħtieġ skont kif l-Uffiċjal tal-Probation hawn taħt maħtur jiddetermina fl-aħjar interess tal-ħati, u dan sabiex il-ħati jiġi analizzat u trattat għal imġieba u/jew kundizzjonijiet tiegħu.

2. Li matul il-perjodu tal-Ordni ta' Trattament, l-ħati għandu jgħib ruħu tajjeb, joqgħod għad-direttivi u ordnijiet kollha tal-Uffiċjal Sorveljanti u tal-Esperti li lilhom jista jiġi riferut il-ħati minnu u jzomm dak il-kuntatt meħtieġ magħhom skont il-ħtieġa tal-każ u s-sitwazzjoni.

3. L-Uffiċjal Sorveljanti għandu jirraporta bil-miktub lil din il-Qorti bil-progress tal-ħati kull sitt xhur.

TORDNA li kopja ta' din l-Ordni tingħata lil ħati u lid-Direttur tas-Servizzi tal-Probation u Parole.

(firma tal-persuna mqiegħda taħt l-Ordni ta' Trattament)

Doris Serpina

Deputat Registratur

Aaron M. Bugeja

Magistrat

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

OBBLIGAZZJONI GĦAS-SIGURTA' TA' PERSUNA U BIEX JINŻAMM IL-BON ORDNI SKONT L-ARTIKOLU 383(1) TAL- KODIĊI KRIMINALI

GĦAL dak kollu li tgħid u trid id-deċizzjoni ta' din il-Qorti tat-22 ta' Marzu 2016 jien Yorick Mallia ID 545679M hawn taht iffirmit, nobbliga ruhi li nżomm il-kwiet mal-istess Annalise Abela ID240079M u li nżomm il-bonordni pubbliku ma' kulhadd; u jekk b'xi mod li jkun nonqos minn din l-obbligazzjoni, nobbliga ruhi li nħallas is-somma ta' elf euro (€1000) penali ordnat bid-deċizzjoni fuq imsemmija, u din l-obbligazzjoni għandha tibqa' issehh għal zmien sena millum.

Illum it-22 ta' Marzu 2016

Persuna misjuba ħatja

Doris Serpina, Deputat Registratur

Aaron M. Bugeja, Magistrat